

{youtube} [1s_fAjX7Sml](https://www.youtube.com/watch?v=1s_fAjX7Sml) {/youtube}

Święto Chrztu Pańskiego

CZYTANIA MSZALNE, KOMENTARZ, HOMILIA, VIDEO

PIERWSZE CZYTANIE

Nowe i wieczne przymierze

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Tak mówi Pan:

«Wszyscy spragnieni, przyjdźcie do wody, przyjdźcie, choć nie macie pieniędzy! Kupujcie i spożywajcie, dalejże, kupujcie bez pieniędzy i bez płacenia za wino i mleko!

Czemu wydajecie pieniądze na to, co nie jest chlebem? I waszą pracę – na to, co nie nasyci? Słuchajcie Mnie, a jeść będziecie przysmaki i dusza wasza zakosztuje tłustych potraw. Nakłońcie uszu i przyjdźcie do Mnie, posłuchajcie mnie, a dusza wasza żyć będzie. zawrę z wami wieczyste przymierze; niezawodne są łaski dla Dawida. Oto ustanowiłem go świadkiem dla ludów, dla ludów wodzem i rozkazodawcą.

Oto zawezwiesz naród, którego nie znasz, i ci, którzy cię nie znają, przybiegną do ciebie ze

względu na Pana, twojego Boga, przez wzgląd na Świętego Izraela, bo on ci dodał chwały.

Szukajcie Pana, gdy się pozwala znaleźć, wzywajcie Go, dopóki jest blisko! Niechaj bezbożny porzuci swą drogę i człowiek nieprawdy swoje knowania. Niech się nawróci do Pana, a Ten się nad nim zmiłuje, do Boga naszego, gdyż hojny jest w przebaczeniu. Bo myśli moje nie są myślami waszymi ani wasze drogi moimi drogami – mówi Pan. Bo jak niebiosy górują nad ziemią, tak drogi moje – nad waszymi drogami i myśli moje – nad myślami waszymi. zaiste, podobnie jak ulewa i śnieg spadają z nieba i tam nie powracają, dopóki nie nawodnią ziemi, nie użyźnią jej i nie zapewnią urodzaju, tak iż wydaje nasienie dla siewcy i chleb dla jedzącego, tak słowo, które wychodzi z ust moich, nie wraca do Mnie bezowocne, zanim wpierw nie dokona tego, co chciałem, i nie spełni pomyślnie swego posłannictwa».

Iz 55, 1-11

Zakończenie Księgi Pocieszenia (55,1-13).

We wspaniałym finale pojawia się prawie każdy z głównych tematów, przewijających się w rozdziałach 40-54. Rozdział 55 tworzy inkluzję z rozdziałem 40, powtarzając wiele kluczowych słów i motywów: nowe Wyjście (Iz 40,1-11; 55,12-13); droga (Iz 40,3.27; 55,7-9); wezwanie, by się paść lub jeść (Iz 40,11; 55,1-2); słowo Pańskie (Iz 40,8; 55,11); król (Jahwe, Iz 40,10.23; Dawid, Iz 55,3-5); niebo i ziemia (Iz 40,12; 55,8-11); spór z Izraelem (Iz 40,12-31; 55,6-11); przebaczenie (Iz 40,2; 55,6-7); przybycie narodów (Iz 40,4; 55,12). Wersety 1-5 naśladują styl mądrościowego pouczenia; ww. 6-7 imitują nauczanie kapłańskie, wsparte stwierdzeniami zwartymi w ww. 8-9 i 10-11; ww. 10-11 stanowią końcowe oznajmienie zbawienia.

1-2. W długiej serii nakazów Deutero-Izajasz zaprasza ubogich, by przyłączyli się do radosnej uczty. Charakter fragmentu nawiązuje do stylu literatury mądrościowej (Prz 9,1-5; Syr 24,18-20; por. Begrich, *Studien* 59-61; Melugin, *Formation* 26). Posiłek rytualny traci sakralny charakter i staje się częścią codziennego ludzkiego życia. Jedynym warunkiem jest pragnienie Boga (Iz 41,17; 51,21). Prorok nie nalega na jakiś konkretny duchowy substytut materialnego chleba, podkreśla raczej znaczenie właściwej postawy religijnej lub społecznej, w której pokarm powinien być dzielony. Biblia często posługuje się obrazem uczty jako symbolu Bożej troski o Izraela: Paschy (Wj 12) i przymierza zawartego na Synaju (Wj 24,5.11). W późniejszych prorocत्वach obfitość nowego wieku zostanie ukazana za pomocą obrazu uczty (Iz 25,6; 65,11-15).

3-5. Pominąwszy przymierze Mojżeszowe i powróciwszy do dawniejszych przymierzy (Iz 51,2; 54,9-10), Deutero-Izajasz znosi przymierzowe przywileje królewskiego rodu Dawida (2 Sm 7,8-16; 23,5; 1 Krl 8,23-25; Ps 89,2-38). Prorok już przeniósł na cały lud Izraela takie

królewskie tytuły jak „mój sługa” i „mój wybrany” (Iz 44,1; por. Ps 89,4.21).

wieczyste przymierze: Nie chodzi o przymierze, które zostanie teraz zawarte i będzie trwać wiecznie, lecz o doprowadzenie obietnic z zamierzchłej przeszłości do stanu wiecznie aktualnego spełnienia (por. Mi 5,1; 7,20). Fraza ta pojawia się w Iz 24,5; 59,21; 61,8; Ez 37,26-28; Mt 26,28; Łk 22,20. Deutero-Izajasz nie zapowiada tutaj nadejścia pozbawionego przywódców i rządów społeczeństwa, lecz nawiązuje do dawnego północnego królestwa Izraela i opowiada się za systemem władzy mniej scentralizowanym od tego, jaki panował wówczas w Jerozolimie (por. Iz 54,13); podobnie odchodzi od koncepcji jednego przybytku do systemu wielu przybytków w dawnej północnej części kraju; por. O. Eissfeldt, „The Promises of Grace to david”, *Israel's Prophetic Heritage* (Fest. J. Muilenburg; red. B.W. Andersona i in.; Nowy Jork, 1962) 196-207.

6. **Szukajcie Pana:** Zwrot ten, pełniący zwykle rolę zaproszenia do świątyni, zachęca ludzi, by szukali Boga gdzie indziej. W warstwie dosłownej dostrzec można zależność od Jr 29,10-14 (Clifford, FairSpoken193), co podkreśla ruch od sanktuarium.

8-9. Bóg jest transcendentny i ukryty (45,15), mimo to na tyle bliski, by mógł czuć się obciążony ludzkimi grzechami (Iz 43,24); jesteśmy jak dzieci (Iz 43,1-7), mimo to wymaga się od nas, abyśmy działali energicznie jak dorośli! Oto Boże paradoksy!

10-11. Słowo przychodzi delikatnie od Boga; nie powinno pozostać zawieszone w powietrzu jak chmury, lecz wsiąknąć w ziemię i ponownie wznieść się ku Bogu w roślinach i drzewach. Duch Boży napędza ludzi, gdzie wydaje Boże owoce. Deutero-Izajasz wyjaśnia historię świata, szczególnie tę, w której uczestniczył Izrael, wskazując na wszechmocną obecność słowa (por. Mdr 8,1; 2 Kor 9,10; J 6,32-35). Podobnie jak w innych fragmentach Deutero-Izajasza, Boże słowo jest nie tyle przesłaniem, co wydarzeniem umieszczonym w kontekście tajemnicy zbawienia Izraela (Iz 44,24-45,8).

[Katolicki Komentarz Biblijny; prac. zbiorowa, Oficyna Wydawnicza „Vocatio”, Warszawa 2001](#)

PSALM RESPONSORYJNY

Iz 12, 2. 3 i 4bcd. 5-6 (R.: por. 3)

Refren: Będziecie czerpać ze źródeł zbawienia.

Oto Bóg jest moim zbawieniem! *
Jemu zaufam i bać się nie będę.
Pan jest moją pieśnią i mocą, *
i on stał się moim zbawieniem.

Wy zaś z weselem czerpać będziecie wodę *
ze źródeł zbawienia.
Chwalcie Pana, wzywajcie Jego imienia! †
Ukażcie narodom Jego dzieła, *
przypominajcie, że Jego imię jest chwalebne.

Śpiewajcie Panu, bo czynów wspaniałych dokonał! *
i cała ziemia niech o tym się dowie.
Wznosć okrzyki i wołać radośnie, mieszkanko Syjonu, *
bo wielki jest wśród ciebie Święty Izraela.

Refren.

DRUGIE CZYTANIE

Jezus przyszedł przez wodę, krew i Ducha

Czytanie z Pierwszego Listu Świętego Jana Apostoła

Najmilsi:

Każdy, kto wierzy, że Jezus jest Mesjaszem, z Boga się narodził; i każdy miłujący Tego, który

dał życie, miłuje również tego, kto życie od Niego otrzymał. Po tym poznajemy, że miłujemy dzieci Boże, gdy miłujemy Boga i wypełniamy Jego przykazania, albowiem miłość względem Boga polega na spełnianiu Jego przykazań, a przykazania Jego nie są ciężkie. Wszystko bowiem, co z Boga zrodzone, zwycięża świat; tym właśnie zwycięstwem, które zwyciężyło świat, jest nasza wiara. A któż zwycięża świat, jeśli nie ten, kto wierzy, że Jezus jest Synem Bożym? Jezus Chrystus jest tym, który przyszedł przez wodę i krew, i ducha, nie tylko w wodzie, lecz w wodzie i we krwi. duch daje świadectwo, bo duch jest prawdą.

Trzej bowiem dają świadectwo: duch, woda i krew, a ci trzej w jedno się łączą. Jeśli przyjmujemy świadectwo ludzi – to świadectwo Boże więcej znaczy, ponieważ jest to świadectwo Boga, które dał o swoim Synu.

1 J 5, 1-9

W ostatnim argumencie przytoczonym przeciwko odstępcom autor 1J łączy posłuszeństwo przykazaniu miłości, wiarę w Jezusa jako Syna i przekonanie, że jego śmierć za grzechy daje życie wieczne.

Wiara zwycięża świat (5,1-5). Fragment ten łączy chrystologiczne wyznanie o Jezusie jako Synu Bożym (ww. 1, 5) z przykazaniem miłości.

1. Rodziny były często traktowane jak jedna całość, nie można więc było miłować jednego członka rodziny, zaś gardzić drugim. Werset ten może też wyrażać przekonanie, że dzieci odznaczają się charakterem swoich rodziców.

”każdy miłujący Tego, który dał życie, miłuje również tego, który życie od Niego otrzymał”: Popularna maksyma powtarza myśl o związku łączącym miłość Boga z miłością wierzących, o której była mowa w 1 J 4,20-21.

3. Boże przykazania nigdy nie były zbyt ciężkie dla ludzi, w których sercach zostały zapisane (Pwt 30,11-14). Wielu żydowskich nauczycieli uważało pewne części Prawa za „cięższe” od pozostałych (jak w Mt 23,23), lecz rozumieli przez to, iż niektóre były ważniejsze w życiu codziennym, nie zaś zbyt trudne, by można je było wypełnić.

4-5. Obraz „zwycięstwa” był używany w kontekście wojskowym, sportowym, dyskusyjnym i sądowym, prawie zawsze zawierał jednak element konfliktu lub sprawdzianu. Jan zachęca swoich czytelników do zwycięstwa w obliczu przeciwności i prześladowań, być może nawet męczeńskiej śmierci (przypuszczalnie chodziło też o cierpienia z powodu odmowy uczestniczenia w boskim kulcie cezara).

”zwycięstwem, które zwyciężyło świat, jest nasza wiara”: Zwycięstwo nad światem zostało odniesione w chwili nawrócenia wierzących (1J 2,13.14). Słowo Boże lub „namaszczenie” jest źródłem owego zwycięstwa (1 J 4,4) – uczestnictwem w zwycięstwie osiągniętym przez Jezusa.

6-13. Wielu badaczy sugerowało, że odstępcy, podobnie jak Kerynt niektórzy późniejsi *gnostycy, powiadali iż *Chrystus-*Duch zstąpił na Jezusa w chwili Jego *chrztu i opuścił Go tuż przed Jego śmiercią; inni że odstępcy wierzyli (podobnie, jak dokeci i niektórzy późniejsi *gnostycy) iż Jezus faktycznie przyjął chrzest, lecz nie mógł umrzeć w dosłownym tego słowa znaczeniu. Jest też możliwe, że niektórzy wyznawcy doketyzmu dopatrywali się „wodzie i krwi” z J 19,34 obrazu półboga: olimpijskie bóstwa w greckiej mitologii zamiast krwi miały osocze, wodnisty płyn. Mogli więc w ten sposób podkreślać Jego Boskość kosztem prawdziwego człowieczeństwa.

Starożytne dokumenty handlowe zawierały czasami podpisy kilku świadków potwierdzające dokonanie transakcji. W *Starym Testamencie i późniejszych sądach żydowskich zawsze wymagano przedstawienia przynajmniej dwóch wiarygodnych świadków (Pwt 17,6; 19,15). Jan cytuje trzech świadków, których wiarygodność nie podlegała dyskusji. (Formuła Trójcy Świętej, którą znaleźć można w niektórych przekładach 1 J 5,7, jest prawowierna, nie należy jednak do tekstu. Pojawia się jedynie w trzech - pochodzących z XII, XV i XVI w. - spośród tysięcy dostępnych rękopisów, wstawiona tam przez pisarzy, którzy znali ją z łacińskiej Wulgaty, ta zaś przejęła ją z noty dokonanej na marginesie, opartej na popularnej, wczesnej interpretacji tekstu.)

6. *nie tylko w wodzie, lecz w wodzie i we krwi*: W J 1,31-32 Jan Chrzciciel złożył świadectwo, że objawienie Jezusa jako wiecznego Syna było związane ze zstąpieniem Ducha podczas chrztu. (1J 5,7-8 nawiązuje do świadectwa złożonego przez Ducha). Posłanie Jezusa łączy się z obfitym darem Ducha (J 3,34; 7,38-39). Odstępcy mogli wiązać zbawienie i przyjście Ducha z wodą (chrzest), nie zaś z krwią (ukrzyżowanie). Fragment J 19,35 mógł zostać dodany do Ewangelii w celu podkreślenia, że przekonanie o śmierci Jezusa pochodzi od jego umiłowanego ucznia.

9. **świadećstwo Boże więcej znaczy:** Twierdzenie, że Bóg jest prawdziwym świadkiem Jezusa wynika z kontrowersji narosłych wokół czwartej Ewangelii. Ci, którzy odrzucali świadectwo Jezusa o Jego związku z Ojcem, stawali wobec całego szeregu innych świadków (por. J 5,31-40; 8,14-19).

[Komentarz Biblijny, prac. zbiorowa, Oficyna Wydawnicza „Vocatio”, Warszawa 2001 ;:](#)

[Historyczno Kulturowy Komentarz do Nowego Testamentu, Craig S. Keener, Oficyna Wydawnicza „Vocatio”, Warszawa 2000 ;:](#)

ŚPIEW PRZED EWANGELIĄ

Aklamacja: Alleluja, alleluja, alleluja.

Jan zobaczył podchodzącego ku niemu Jezusa i rzekł do Niego:
«Oto Baranek Boży, który gładzi grzech świata».

Por. J 1, 29

Aklamacja: Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA

Chrzest Jezusa

Słowa Ewangelii według Świętego Marka

Jan Chrzciciel tak głosił: «idzie za mną mocniejszy ode mnie, a ja nie jestem godzien, aby schyliwszy się, rozwiązać rzemyk u Jego sandałów. Ja chrzcilem was wodą, on zaś chrzącić was będzie duchem Świętym».

W owym czasie przyszedł Jezus z Nazaretu w Galilei i przyjął od Jana chrzest w Jordanie. W chwili gdy wychodził z wody, ujrzał rozwierające się niebo i ducha jak gołębicę zstępującego na Niego. A z nieba odezwał się głos: «Ty jesteś moim Synem umiłowanym, w Tobie mam upodobanie».

Mk 1, 7-11

7. Uczniowie służyli zwykle swoim nauczycielom w taki sam sposób, w jaki niewolnicy służyli swoim panom - wykonywali wszystkie prace z wyjątkiem najbardziej poniżających czynności (takich jak zdejmowanie sandałów swemu mistrzowi). Jan czuje się niegodny, by być nawet niewolnikiem Mesjasza.

mocniejszy ode mnie: W zwiastowaniu Jana Chrzciciela określenie to mogło się odnosić do nadejścia Boga w mocy w chwili nastania jego królestwa; jednak w tym konkretnym kontekście odnosi się niewątpliwie do postaci Jezusa; Jan przygotowywał drogę dla Pana Jezusa.

8. W niektórych fragmentach Starego Testamentu opisano wylanie Ducha Świętego przypominające wylanie wody. Fragmenty te odnoszą się szczególnie do czasu królestwa Bożego, gdy Bóg oczyści swój lud i da mu moc przemawiania w Jego imieniu (Iz 44,3; Ez 36,25-27; Jl 2,28-29). Tradycja żydowska w czasach Jezusa wciąż podkreślała, że Duch oczyści lud i udzieli mu prorockiego namaszczenia w czasach ostatecznych.

Duchem Świętym: W paralelnych tekstach synoptycznych (Mt 3,11; Łk 3,16) jest "Duchem Świętym i ogniem", co opisuje nadejście eschatologicznego królestwa Bożego.

9-10. Rozwierające się niebo może również wskazywać, że królestwo jest blisko (Iz 64,1; 65,17). Chociaż pisarze starożytni posługiwali się symbolem gołębiczy na wiele różnych sposobów, obraz ten może stanowić tutaj nawiązanie do Bożej obietnicy nowego świata (Rdz 8,10-22).

przyjął od Jana chrzest: Wydarzenie przyjęcia przez Jezusa "chrztu nawrócenia na odpuszczenie grzechów" (por. Mt 3.13-17) zostało opisane bez żadnego zakłopotania przez Marka. Ewangelista nie wyjaśnia, dlaczego Jezus przyjął chrzest Janowy; interesuje go przede wszystkim ujawnienie tożsamości Jezusa.

ujrzał: Współczesna hipoteza, tłumacząca wydarzenie to jako wizję Jezusa, nie odpowiada prawdopodobnie temu, co Marek miał na myśli. Jeszcze mniej prawdopodobne jest doszukiwanie się źródła opowieści we wczesnochrześcijańskim obrzędzie chrztu.

rozwierające się niebo: Otwarte niebo symbolizuje koniec okresu oddzielenia od Boga i początek bezpośredniego porozumiewania się nieba z ziemią.

"Ducha jak gołębicę zstępującego": Kolejny obraz Boga komunikującego się z ludźmi; Duch zstępujący "jak gołębicą" (wyrażenie przysłówkowe), być może aluzją do unoszenia się nad wodami po Stworzeniu (Rdz 1,2).

11. Nauczyciele żydowscy, którzy wierzyli, że Bóg nie przemawia już przez proroków, sądzili, iż teraz zwraca się do ludzi za pośrednictwem głosu z nieba (bat qôl), chociaż nie przypisywano mu tej samej wagi, co prorocत्वu. Marek podkreśla, że zarówno głos z nieba, jak i prorocत्व Janowe składają świadectwo o Jezusie.

W żydowskich utworach głos z nieba czasami cytował Pismo Święte. Większość uczonych uważa też, że wzmianka o głosie nawiązuje do dwóch lub trzech urywków: Ps 2,7 o królewskim Mesjaszu, Synu Bożym; Iz 42,1 o cierpiącym słudze Jahwe; i Rdz 22,2 o Abrahamie, składającym w ofierze własnego umiłowanego syna. Język tekstu Markowego jest najbliższy Ps 2,7 i Rdz 22,2.

z nieba odezwał się głos: W literaturze rabinicznej taki głos, zwykle określany jako bat qôl, "córka głosu", wyraża komunikowanie się Boga z ludźmi. Wszystkie trzy motywy - rozwierające się niebo, Duch zstępujący jak gołębicą i głos z nieba - są przygotowaniem do ujawnienia tożsamości Jezusa, które wkrótce nastąpi.

Tyś jest mój Syn umiłowany: Najbardziej oczywistym odniesieniem do ST jest Ps 2,7 ("Tyś Synem moim, Ja Ciebie dziś zrodziłem"); przymiotnik "umiłowany" odwołuje się do Rdz 22,2 i Iz 44,2. Jest rzeczą wątpliwą, by Marek upatrywał synostwo Jezusa w Bożej adopcji, która miała miejsce w momencie chrztu. Prawdopodobnie ewangelista uważał

głos z nieba za potwierdzenie już istniejącej więzi między Bogiem i Jezusem.

w Tobie mam upodobanie:□ Druga część niebiańskiego oznajmienia jest powtórzeniem Iz 42,1, wskazując na związek między Synem Bożym i Sługą Bożym.

[Katolicki Komentarz Biblijny, prac. zbiorowa, Oficyna Wydawnicza „Vocatio”, Warszawa 2001 ::](#)

[Historyczno Kulturowy Komentarz do Nowego Testamentu, Craig S. Keener, Oficyna Wydawnicza „Vocatio”, Warszawa 2000](#)

HOMILIA

Trzy kroki ku homilii, ks. Marek Gilski

Wszyscy spragnieni, przyjdźcie do wody, przyjdźcie, choć nie macie pieniędzy! Kupujcie i spożywajcie, dalejże, kupujcie bez pieniędzy i bez płacenia za wino i mleko! (Iz 55, 1).

1. Komentarz naukowy

U podstaw wszystkich pragnień człowieka znajduje się jego najważniejsza potrzeba: posiadać życie w całej swojej pełni ze wszystkimi jego możliwościami rozwoju. To dążenie samej natury jest zgodne z porządkiem i Bóg je uświęca. Dewiza Syracyzesa: *Nie pozbawiaj się dobra obecnej chwili, a przedmiot szlachetnego pożądania niech cię nie omija*

(Syr 14, 14), nie jest wyrazem najwyższej mądrości biblijnej. Jest ona jednak, jeżeli nie kanonizowana jako ideał, to przynajmniej suponowana jako reakcja zupełnie normalna w życiu Jezusa Chrystusa, który co prawda daje swe życie, ale po to, by

Jego owce miały życie i miały je w obfitości

(J 10, 10). Język biblijny potwierdza tę naturalną obecność i pozytywną wartość pragnienia.

Bardzo wiele porównań mówi o pragnieniach, i to o bardzo żarliwych pragnieniach:

Jak łania pragnie wody ze strumieni

(Ps 42, 2),

bardziej niż straż pragnie świtania

(130, 6),

spraw, abym usłyszał radość i wesele

(51, 10). Bardzo często prorocy i deuteronomista opierają swoje groźby albo obietnice na trwałych pragnieniach człowieka: sadzić roślinę, budować, poślubiać (Pnp 28, 30; 20, 5 nn; Am 5, 11; 9, 14; Iz 65, 21). Nawet starzec, któremu Bóg pozwolił

widzieć tyle zła i utrapień

, nie powinien zrezygnować z oczekiwania na Tego, który jeszcze przyjdzie,
by karmić jego późne lata i aby go pocieszać
(Ps 71, 20 n).

Na specjalną uwagę zasługuje wezwanie słuchaczy do wody. Jej symbolika jest bardzo bogata w całym ST, bowiem woda w kraju pustynnym jak Palestyna jest nieodzownym warunkiem życia. Stąd nader często woda oznacza nie tylko zaspokojenie aktualnego pragnienia fizycznego, ale nadto życie, jakiego Jahwe udziela swoim za sprawą Ducha. Chodzi tu o dar Jahwe udzielony jako łaska, nie zaś nabyty drogą kupna. W krajach orientalnych kupno wody nie jest wcale przerośnią. Dobra służące jako obraz pełni Bożej wykazują pełną progresję (woda, wino, mleko), przedstawiającą nieograniczoną miarę łaski Boga.

Chleb nabywany za pieniądze w miejscu wygnania jest w tym samym stopniu *bezwartościowy*, w jakim płonne są obawy wygnańców o swój los po powrocie do kraju. Wszak powracający zmierzają ku ziemi Boga, na Jego rozkaz, w obliczu Jego gwarancji i zapewnień. Właściwym ich celem jest nie kraj przodków, lecz Syjon, święta góra, gdzie Jahwe chce rozpocząć ze swoimi nowy, pełen pomyślności etap historii. Pełnia dóbr materialnych nie zaspokoi aspiracji narodu, będzie tylko potęgować ich pragnienie i łaknienie. Prorok oczywiście nie przekreśla ich w stopniu koniecznym, ale sprzeciwia się przypisywaniu im wartości absolutnej. Starać się o pożywienie godne tego imienia, oznacza dawać posłuch słowu Jahwe, okazywać się podatnym na pełną jego realizację (

Księga Izajasza II–III, 40–66. Wstęp, przekład z oryginału, komentarz, ekskursy

, oprac. L. Stachowiak, Poznań 1996, s. 238–239;

Słownik teologii biblijnej

, red. X. Leon-Dufour, Poznań-Warszawa 1973, s. 760–761).

2. Mistrzowie teologii i życia duchowego

„Nic dziwnego, że nasz Odkupiciel tęsknił do nas na krzyżu – pragnął naszych nieczułych serc i oziębiających dusz. Więc nie sądzmy, że Jego pragnienie jest dowodem jego potrzeby – jest ono dowodem potrzeby naszej. On nie potrzebuje nas do tego, by być doskonałym, tak jak my nie potrzebujemy kwiatu kwitnącego za oknem, aby być doskonałymi. Podczas suszy pragniemy dla kwiatu deszczu – nie dlatego, że my go potrzebujemy, ale ponieważ kwiat go potrzebuje. Podobnie Bóg nas pragnie – nie dlatego, że On nas potrzebuje do szczęścia, ale ponieważ my Jego do szczęścia potrzebujemy” (F.J. Sheen, *Siedem grzechów głównych*, Poznań 2018, s. 83–84).

3. Z życia wzięte

W książce H. Morris pt. *Tatuażysta z Auschwitz* (Warszawa 2018) opisana jest prawdziwa

historia człowieka, który tatuował więźniów w Oświęcimiu. Miał 26 lat, gdy trafił do obozu. Tam poznał 17-letnią dziewczynę, w której się zakochał. Oboje przeżyli obóz, a po wojnie wyjechali do Australii. Niedawno umarli. Pięknie o nich pisze ich syn urodzony już w Australii:

„Mieliśmy cudowne życie rodzinne. Rodzice darzyli się nawzajem absolutnym i bezwarunkowym oddaniem. Kiedy kolejni ich przyjaciele się rozwodzili, zapytałem matkę, jak to możliwe, że oni przeżyli razem tyle lat. Jej odpowiedź była bardzo prosta: *Nikt nie jest doskonały. Twój ojciec zawsze się o mnie troszczył od pierwszego dnia w Birkenau. Wiem, że nie jest doskonały, ale wiem również, że dla niego zawsze będę na pierwszym miejscu*

. Nasz dom był zawsze pełen miłości i czułości, zwłaszcza dla mnie. Dzięki temu, że patrzyłem, jak po pięćdziesięciu latach małżeństwa nadal się przytulają, trzymają za ręce i całują, sam jestem dziś czułym, kochającym i troskliwym mężem i ojcem” (s. 324).

I dodaje: „Kiedy miałem szesnaście lat, ojciec musiał zamknąć firmę. Pamiętam, że wróciłem do domu i zobaczyłem, że nasz samochód jest odholowywany, a przed domem ktoś stawia ogłoszenie o licytacji. W środku Mama pakowała nasze rzeczy. Śpiewała. *Jak to*, pomyślałem wtedy, *właśnie*

stracili wszystko, a Mama śpiewa?

Posadziła mnie wówczas i powiedziała, co się dzieje, a ja zapytałem:

Jak możesz tak po prostu pakować się ze śpiewem na ustach?

Uśmiechając się szeroko, odpowiedziała, że kiedy człowiek przez całe lata nie wie, czy za pięć minut nie zginie, to niewiele rzeczy może go wyprowadzić z równowagi. Powiedziała:

Dopóki żyjemy i jesteśmy zdrowi, wszystko samo się ułoży”

(s. 325).

Bóg potrafi nas przygotować na najtrudniejsze sytuacje. Gdy przychodzą takie czy inne problemy, warto je odczytać w kluczu Bożej pedagogii. Bóg nas przygotowuje na trudne czasy.

{youtube} [AEZ_mHvJFc](#) {/youtube}

{youtube} [zaj1MBS4g5o](#) {/youtube}

{youtube} [nk0hNe8ag1c](#) {/youtube}